

بررسی چالش‌های مرزی و ترانزیتی ایران و جمهوری آذربایجان در نشست میز تجاری آذربایجان

جلسه میز تجاری آذربایجان با حضور نمایندگانی از بخش دولتی و خصوصی با هدف بررسی آخرین وضعیت مرز و گمرک خداآفرین، بررسی آخرین وضعیت ورود ناوگان زمینی ایران به آذربایجان و بررسی آخرین وضعیت محور جلفا - کلاله و پل مرزی ایران به آذربایجان برگزار شد.

به گزارش روابط عمومی اتاق بازرگانی تبریز، سهند شهبازی، مسئول میزهای تجاری اتاق بازرگانی تبریز، اظهار کرد: در این نشست آخرین وضعیت ورود ناوگان حمل و نقل زمینی ایران به جمهوری آذربایجان مورد بررسی قرار می گیرد.

وی با اشاره به محدودیت‌های موجود در تردد کامیون‌ها و تریلی‌های ایرانی به جمهوری آذربایجان، گفت: این محدودیت‌ها عمدتاً به دلیل تردد ناوگان ایرانی به مقصد روسیه از مسیر جمهوری آذربایجان است. بر اساس اعلام طرف آذربایجانی، تعداد کامیون‌های ایرانی که اجازه ورود به خاک آذربایجان را دریافت می‌کنند، متناسب با سهمیه‌ای است که روسیه برای ورود ناوگان از مرز داغستان تعیین می‌کند.

وی با اشاره به افزایش صادرات ایران به روسیه، افزود: با وجود توسعه مبادلات تجاری با این کشور، با مشکل ترانزیتی با این کشور مواجه هستیم، همچنین ایران طی سال‌های اخیر راین بازرگانی مستقر در جمهوری آذربایجان ندارد و این سمت همچنان خالی است. این در حالی است که ایران در برخی کشورها که جزو اهداف صادراتی اصلی ایران نیستند، راین بازرگانی دارد، اما در دو کشور همسایه و دارای اهمیت راهبردی، یعنی جمهوری آذربایجان و گرجستان، راین بازرگانی مستقر نیست.

وی همچنین به بررسی روند اجرای پروژه محور جلفا و کلاله اشاره کرد و گفت: این محور به طول حدود ۱۰۷ کیلومتر تاکنون بیش از ۵۰ درصد پیشرفت فیزیکی داشته است.

علی اصغر عباس زاده، مدیرکل گمرک تبریز و ناظر گمرکات آذربایجان شرقی، با تشریح وضعیت تردد ناوگان تجاری از مرز جلفا، اظهار کرد: به طور متوسط روزانه ۱۸۰ کامیون از گمرک جلفا به مقصد جمهوری آذربایجان خارج و ۱۲۰ کامیون نیز از این مرز وارد کشور می‌شوند.

وی با اشاره به محدودیت‌های فیزیکی برخی گمرکات شمال کشور، گفت: گمرک‌های آستارا و اردبیل از نظر فضای فیزیکی امکان توسعه محدودی دارند و در میان گمرکات این منطقه، تنها گمرک بیله سوار ظرفیت لازم برای توسعه زیرساخت‌ها و افزایش خدمات را داراست.

وی با بیان اینکه جمهوری آذربایجان علاوه بر یک مقصد تجاری، حلقه ارتباطی ایران با کشورهای اوراسیا و روسیه محسوب می‌شود، افزود: این کشور نقش مهمی در کریدورهای ترانزیتی منطقه ایفا می‌کند و توسعه همکاری‌ها با آن می‌تواند زمینه افزایش تجارت خارجی ایران را فراهم کند.

مدیرکل گمرک تبریز ادامه داد: بخش عمده کالاهای صادراتی و ترانزیتی از مرز جلفا عبور می‌کند و با توجه به شرایط بنادر جنوبی کشور، در حال حاضر بخش قابل توجهی از واردات نیز از مسیرهای شمالی و شمال غربی انجام می‌شود که این موضوع موجب افزایش حجم ترانزیت و ترافیک در مرزهای منطقه شده است.

وی بر ضرورت تأمین و تجهیز زیرساخت‌های مورد نیاز در گمرکات تأکید کرد و گفت: توسعه تجهیزات و امکانات گمرکی علاوه بر تسهیل تجارت، در حوزه پدافند غیرعامل نیز اهمیت دارد و می‌تواند از بروز اذحام، ترافیک و مخاطرات احتمالی در مرزها جلوگیری کند.

عباس زاده با اشاره به ظرفیت‌های مرزهای نوردوز و جلفا اظهار کرد: این دو مرز از قابلیت‌های بالایی در حوزه صادرات، واردات و ترانزیت برخوردارند و منطقه آزاد ارس می‌تواند با سرمایه‌گذاری و تأمین زیرساخت‌های مورد نیاز، نقش مؤثری در بهره‌برداری از این ظرفیت‌ها و توسعه تجارت بین‌المللی ایفا کند.

مدیرکل گمرک تبریز همچنین بر لزوم همکاری سازمان راهداری و منطقه آزاد ارس برای توسعه زیرساخت‌ها و استقرار سامانه‌های نوین در مرزهای نوردوز و جلفا تأکید کرد و افزود: فراهم شدن زیرساخت‌های مناسب و بهره‌گیری از فناوری‌های نوین، فرآیند صادرات و واردات را برای تجار و فعالان اقتصادی تسهیل خواهد کرد.

احیای تعاملات مدیریتی با جمهوری آذربایجان ضروری است

محمدعلی نجاری کهنمویی، دبیر میز آذربایجان، در این جلسه با اشاره به نقش این میز در توسعه روابط بین‌المللی و تجاری، اظهار کرد: هدف از برگزاری نشست‌های تخصصی باید دستیابی به نتایج عملی در راستای کاهش مشکلات موجود در مرزها، گمرکات و تسهیل فرآیندهای تجاری باشد و جلسات باید با برنامه‌ریزی، زمان‌بندی مشخص و رویکردی نتیجه‌محور برگزار شوند.

وی با انتقاد از کاهش تعاملات مدیریتی میان آذربایجان شرقی و جمهوری آذربایجان در سال‌های گذشته، گفت: متأسفانه در دهه‌های اخیر استانداران آذربایجان شرقی سفرهای

منظم و مؤثری به جمهوری آذربایجان نداشته اند، در حالی که در گذشته این سفرها دست کم سالی یک بار انجام می شد و بسیاری از مسائل و چالش های بازرگانان، فعالان اقتصادی و مشکلات مرزی از طریق رایزنی های مستقیم پیگیری و رفع می شد.

نجاری کهنمویی با تأکید بر ضرورت ازسرگیری این تعاملات، افزود: لازم است سفر استاندار آذربایجان شرقی به همراه هیأت تجاری و اقتصادی استان به جمهوری آذربایجان در دستور کار قرار گیرد و این موضوع به عنوان یکی از مصوبات این نشست پیگیری شود.

وی همچنین با بیان اینکه بی توجهی به توسعه روابط اقتصادی و تجاری با جمهوری آذربایجان به یک دغدغه ملی تبدیل شده است، اظهار کرد: اتاق بازرگانی باید از ظرفیت دستگاه های ذی ربط استفاده کرده و با هماهنگی وزارت راه و شهرسازی و سایر نهادهای مسئول، زمینه تقویت ارتباطات و هماهنگی های لازم میان آذربایجان شرقی و جمهوری آذربایجان را فراهم کند.

هوشمندسازی مرزها، راهکار کاهش ترافیک کامیون ها

محمد ابراهیمی، نماینده وزارت امور خارجه در آذربایجان شرقی، با تشریح آخرین وضعیت تردد ناوگان حمل و نقل جاده ای میان ایران و جمهوری آذربایجان، آماری از وضعیت تردد ناوگان زمینی از مرزهای بیله سوار، آستارا، جلفا و پلدشت ارائه کرد.

وی با تأکید بر ضرورت مدیریت متوازن تردد در مرزهای کشور، گفت: سازمان راهداری و گمرک باید با همکاری و هماهنگی یکدیگر، توازن مناسبی میان گمرکات آستارا و بیله سوار برقرار کنند تا از ایجاد ترافیک، ازدحام و صف های طولانی کامیون ها در مرزها جلوگیری شود.

وی با اشاره به گلایه رانندگان از روند ترخیص در مرز جلفا، افزود: رانندگان از افزایش زمان انتظار و طولانی شدن صف های نوبت در این گمرک نسبت به گذشته ابراز نارضایتی کرده اند و لازم است این موضوع به صورت جدی مورد رسیدگی قرار گیرد.

نماینده وزارت امور خارجه در آذربایجان شرقی همچنین بر ضرورت هوشمندسازی فرآیندهای عبور و مرور در مرزها تأکید کرد و گفت: ایجاد سامانه های هوشمند برای مدیریت تردد می تواند نقش مؤثری در کاهش ترافیک، زمان توقف ناوگان و تسهیل مبادلات تجاری داشته باشد.

وی خاطرنشان کرد: در بررسی مسائل مرتبط با مرزها و تجارت خارجی، باید رویکردی ملی داشت و از نگاه صرفاً منطقه ای پرهیز کرد، چراکه حل این مسائل در نهایت به نفع اقتصاد کشور خواهد بود.

دو هفته انتظار در مرز جلفا

هادی کهندل، مشاور مدیرعامل سازمان منطقه آزاد ارس، با اشاره به وضعیت تردد کامیون ها در مرزهای شمال غرب کشور، آماری از کامیون های منتظر در صف در مرزهای مختلف ارائه کرد.

وی با بیان اینکه روزانه به طور متوسط 150 کامیون از مرز جلفا عبور می کنند، افزود: با وجود این، کامیون ها به طور میانگین حدود دو هفته در صف خروج از مرز منتظر می مانند که این موضوع موجب افزایش هزینه های حمل و نقل و کاهش بهره وری ناوگان شده است.

وی از اجرای طرح نوبت دهی آنلاین برای مدیریت تردد ناوگان خبر داد و گفت: با راه اندازی سامانه نوبت دهی آنلاین، در تلاش هستیم زمان انتظار کامیون ها و طول صف های مرزی را کاهش داده و فرآیند عبور و مرور را تسهیل کنیم.

مشاور مدیرعامل سازمان منطقه آزاد ارس همچنین به توسعه زیرساخت های لجستیکی این منطقه اشاره کرد و افزود: سایتی به مساحت ۱۶ هکتار با ظرفیت استقرار یک هزار کامیون آماده سازی شده است که روزانه حدود ۳۵۰ دستگاه کامیون وارد این مجموعه می شوند و از امکانات آن بهره مند خواهند شد.

محمد یوسفی، مدیر گمرک خداآفرین، با اشاره به اقدامات انجام شده برای فعال سازی این مرز، اظهار کرد: از سال ۱۳۹۸ پیگیر راه اندازی مرز زمینی خداآفرین بودیم و در این راستا مذاکرات و رایزنی های متعددی با مسئولان ذی ربط انجام شد.

وی افزود: پس از پیگیری های صورت گرفته، موضوع از طریق مسئولان کشور با طرف جمهوری آذربایجان نیز مطرح و درباره آن گفت و گوهایی انجام شد که در نهایت این روند به اجرای طرح راه اندازی مرز کلاله–آغ بند منتهی شد.